

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrisuri nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Paui-l' ved, dar' bârna, nu!

— Februarie 1898.

Domnule Redactor,

Di Réthi, inspectorul de școale pentru comitatul nostru, e »bolnav«, și un substitut al seu îi bate acum drumurile. Acesta vrea »să se arete« și el, și fiindcă a băga de vină, a arăta răul, e lucru ușor, numai a face bine e greu, substitutul lui Réthi 'și-a ales partea ast' mai ușoară!

Spune în raportul făcut comitetului permanent despre mersul învățământului în comitat pe luna lui Ianuarie, că cercetând școlile de pe țărmul drept al Murășului, dela Deva până la Zam, cu multă „păreră de rău“ a văzut, că mai multe școli confesionale (românești) nu corăspund scopului, ba că chiar și acum, la mijlocul anului școlar, tot se mai află câteva comune, unde, în lipsa de învățători, școala nici nu e începută, adecă nu se ține!

Asta o scoate la iveală sigur spre a dovedi ce bun »observator« și purtător de grijă e, și spre a arăta »stările slabe românești«...

O fi, o fi, decât că noi, care ne-am dat a auzi în fiecare lună în raportul inspectorului de școale numai ponosuri negre aruncate asupra școlilor românești, ear' o vorbă bună nici când, — nu tare ne mai dăm sentimentalismului în fața astor fel de »constatări triste«.

Recunoaștem și noi că sunt triste și am dori să fie splendide, nu triste, dar' uite, dle inspector și domnilor din comitetul permanent, nu mai biruim nici noi cu toate!

Că de-am avea numai grija școlilor și bisericilor noastre, o, ce înfloritoare ar fi acelea, și învățământul în ele ce înaintat! Dar' noi, popor așa sărac, trebuie să plătim statului sume foarte mari din care el ține apoi școlile voastre ungurești de tot felul, și prin sate și pe la orașe, ear' nouă nu ne dă nimic, ci tot din al nostru trebuie să ținem și al dollea rînd de școli, pe cele ale noastre românești!

Asta se nu o prea perdeți din vedere!

Și așa apoi ni-i greu, cât pe alocurea nu mai putem!

Și cu tot greul, prin toate satele mai de dai Doamne, noi ne ținem, cu chiu cu vai, școlile, și acele câteva locuri unde raportați D-Voastră că »nu sunt școli«, fără să numiți comunele, dau rămas că-s comune mici de tot, poate filii la alte comune, cărora le e peste puțină să-și ție și ele școlile lor.

Și pentru acestea ne arătați apoi cu degetul, că iaca ce »stări decăzute«, ticăloșite sunt printre... »confesiuni«!

Dar' uitați un lucru, domnilor inspector: să aruncați o privire în sinul poporului D-Voastră, acolo unde statul nu-i dă ajutor, să vedeți cum stă acela?

Eaca numai mai zilele astea, o foaie din comitatul Baranya, spune adevărat, că în acel comitat 16 comune ungurești sunt și azi, așadar' tot la mijlocul anului școlar, fără școală și fără învățător!

De ce? Pentru-că, spune aceeași toaie, au recurs la stat să le facă școale și statul nu le-a făcut.

Ce vedem noi de aci? Că Ungurii D-Voastră, de li-o face statul școală, învață carte, de nu, nici macar școală nu-și zidesc, decum să țină și învățător, cum fac bieteile noastre comune »valahe«, care, sărace cum sunt, fac ce pot, iau în chirie, plătesc cu bucate și cu ce le milue D-zeu, și tot își tin aproape toate școala lor!

Nu vă uitați dar' numai la gătejele din ochii noștri, ci mai vedeți și bârnele din ochii D-Voastră!

Și nu vă prea fâliți cu palatele școlare ce le aveți pe ici pe colo, prin orașe și prin sate, făcute mai toate cu bani din vistieria ferii, căci multe sunt în acele palate cărămizile, păreți întregi, pe care le-am dat eu și fratele meu și celalalt Valah sărac plătit de dare, și nu sunt roada sudorilor voastre numai, cum ar trebui să fie!

Dar' zidurile școlilor noastre, modeste și pe alocurea sărace foarte, așa cum sunt, sunt ale noastre și nici un fir de nisip dela voi nu e, doar' necazul și greutatea ce ni-ați pus în cale la facerea lor!

Mai slăbiți-o dar', stimabililor, cu rapoartele înegritoare ce, ca lucru mare, le publicați lună de lună despre stările noastre școlare.

Un învățător sărac din stanga Murășului.

Impărțire de mălai.

Având îndrumare dela minister ca să se intereseze nițel de soarta săracimii celei mai necăjite și care va suferi mai greu în urma anului rău, — vicișpanul a rânduit și densusul o conscriere prin toate comunele comitatului Hunedoarei, a acelor oameni sărac, cari nu sunt în stare să lucreze să mai câștige ceva și vor suferi astfel mai mare lipsă.

Pe sama acestora apoi, se cumpără de 1000 fl. cucuruz cu preț scăzut dela moșia statului din Mezöhegyes, și se va împărți între ei.

Să ia mii de floreni din »fondurile comunale ale săracilor« ce se chivernisesc la comitat pentru fiecare comună.

Ministerul de agricultură a pus comitatului la îndemână 200 măji metrice de cucuruz, cu câte 5 fl. maja, (preț scăzut) pentru cumpărare din banii numiți, spre a fi împărțit celor mai lipsiți de prin sate.

Le aducem acestea și pe această cale la cunoștință publică, pentru-ca oamenii de inimă să poată priveghia să nu se facă cumva abuzuri păcătoase și cu aceste mici ajuturări menite celor-ce flămânzesc.

Românismul în Orăștie.

— Răsunete la articolul dlui Dr. Mihu —

În numărul seu poporal »de Duminecă«, „Tribuna Poporului“ din Arad revenind săptămâna trecută asupra articolului dlui Dr. Mihu apărut în »Revistă«, scrie sub titlul de mai sus, următoarele:

»Intre orașele în cari România se întăresc zi de zi tot mai mult și mai frumos: Orăștie, în comitatul Hunedoarei, ocupă fără îndoială un loc însemnat.

»Ne bucurăm din inimă de întărirea românismului în orașe, ori-unde am vedea-o aparând, dar' și mai mult ne bucurăm de acea întărire acolo, unde vedem că Românii ca atari, cresc și se închiagă nu numai ca număr, ci și ca spirit românesc, ca element susținător al naționalității și luptător pentru naționalitate, așa precum cu toții trebuie să dorim și să fim!

»O mică și locală discuție a avut darul de a storce zilele acestea dela frații noștri din Orăștie niște declarații foarte categorice și îmbucurătoare, privitor la ținuta lor ca Români în acel oraș.

»Sașii din Orăștie adecă, porniseră, ca membri ai reprezentanței orășenești, mișcare contra legii de maghiarizare a numelor comunelor. Românii spriginind pornirea Sașilor, au dus-o la înlăturare și Ungurii au rămas pe jos cu încercările lor de împotrăvire.

»Din cauza aceasta, foaia locală ungurească »Szászváros«, redactată de directorul gimnasiului unguresc, a atacat aspru pe Sași și pe Români, ear' despre Români îndeosebi a zis că speră că n'or să mai lucreze în viitor la astfel de uneltiri săsești, văzându-se că ar fi fost numai »trași pe sfoară«...

Ofensa aceasta a fost foarte serioasă și cu demnitate respinsă de conducătorul Românilor orăștieni, dl Dr. Ioan Mihu, care cu propria iscălitură și în numele Românilor din oraș a publicat în »Revista Orăștiei«, numărul de Sâmbăta trecută, un articol, în care zice:

Aci reproduce partea mai însemnată a articolului, apoi încheie:

»Declarațiile acestea atât de românești ale dlui Dr. Mihu, au fost întimpinate cu multă bucurie de toți Românii din Orăștie, al căror conducător vrednic e, și noi ne-am făcut o plăcere putându-le da și cetitorilor noștri.

»Așa trebuie să gândească, să vorbească și să lucreze România pretutindenea!»

Ear' dl Francisc Simon, directorul gimnasiului unguresc din loc, răspunzând în numărul trecut al foii sale »Szászváros«, zice:

»La raportul nostru din Nr. 5 despre afacerile orășenești răspunde un bărbat nu mai puțin însemnat ca Dr. Mihu, care e știut în orașul nostru și în jur-ca conducătorul spiritual recunoscut al Românilor mai moderați, cari doresc să ridice poziția socială a Românilor nu prin agitații politice, ci prin cultivare spirituală și prin sporire în avere«.

Reproducând apoi în o traducere palidă articolul, și încercând prin suciri și răsuciri de vorbe și de înțelesuri, cu aparențe de »logică«, dar' în fapt o logică foarte trasă de păr, se arate că Românii totuși ar fi fost »trași pe sfoară«, — adauge:

»Celelalte observări ce mai departe le adauge dl Dr. Mihu de această întrebare, sunt ținute în stil așa mare și culminează în păreri atât de bărbătești și hotărâte, încât înaintea acelora, din acest punct de vedere, putem într'adevăr să ridicăm pălăria! Declarațiuni atât de bărbătești, hotărâte, și totuși nu exagerate (așadar numai îndreptățite! Red. »R. O.«) și nu vânătoare de efect, întâlnim într'adevăr de tot rar în foile noastre (!) românești«.

Mănăstirea Prislopului.

Intreagă preoțimea gr-cat. din comitatul nostru, în frunte cu rev. domn vicar al Hațegului Nicolau Nestor și cu mulți fruntași mireni, s'au constituit într'un comitet, pentru a porni o mișcare întru restaurarea Sfintei Mănăstiri dela Crucea-Prislopului.

În scopul acesta fac un călduros apel către clerul și poporul român de pretutindenea, să vie într'ajutor comitetului, prin contribuiri benevole pentru piul scop.

S'au împărțit vre-o 1000 de liste de colectare. Rugăm și noi pe cei-ce au primit liste, a nu le da uitării, ci a aduna, care cât poate, și a retrimite apoi lista la adresa dlui Dr. G. Suciș, avocat în Hațeg, cassar al comitetului.

Cei-ce n'au primit listă, dar' ar avea bunăvoință, să adune și cu liste făcute de sineși, și să trimită, căci adunarea e îngăduită și de autoritățile bisericesti și de cele politice.

Pentru acesta venindu-ne prea târziu, în numărul viitor vom publica întreg apelul ce comitetul de restaurare, îl face către onoratul public.

Român la Român!

(Urmare și fine).

Încă ceva: Noi cei-ce procurăm foi românești, căpătăm învățături, sfaturi bune românești în toată forma, pe când cei-ce procură foi ungurești aceia n'au nici bani, nici sfaturi bune, căci Ungurii se trudesă să ne dea o învățatură străină de neamul nostru, bătându-și joc de limba, de portul și de toate datinele noastre, ca să ne scârbind cumva de ele și să îmbrățișăm pe ale lor! De aceea noi trebuie să ne ferim de ei, de școala lor, de biserică lor, de societatea lor, de foile lor, de medici, de advocați, de boltele lor, și să cercetăm pe ai noștri, și pe toate satele și orașele să deschidem bolte românești.

Ici-colo ne vor batjocori, că facem negoț »ca Jidani«, dar' de asta se nu ne pese, căci de răuvoitori ne batjocoresc și fiindcă n'ar vrea să ne gușătorim!

Eacă o pildă din pățania proprie:

Eu am tot cetit despre îndemnul de a deschide bolte pe sate, și am căpătat voe spre acest lucru. Fiind preot, am cerut dela notarul o adeverință de purtarea morală a nevetei, am alăturat-o la o rugare către prețură, în care am cerut să 'mi-se deee voe să deschid în Merișor pe numele nevetei o boltă. 'Mi-s'a dat. Am deschis boltă și nevasta a vândut în anul 1897 marfă în tot de 3000 fl. 'I-a adus un venit curat de 300 fl., din care subtrăgând cameta banilor puși în marfă, și arânda căsiii, 'i-a rămas totuși pentru oste-neală acei bani, pe lângă alte lucruri ale căsiii de 120 fl. Pe lângă că 'mi-a câștigat, astfel, cât am folosit eu cu casa, 'mi-a făcut și câștig curat și banilor 10% camătă. Și a fost numai anul întâi, de probă, și bolta mea stă între Petroșeni și Pui, de unde oamenii vin cu marfa cumpărată, și cu toate-că în sat mai este și un jidan!

Oamenii mei au căpătat marfă bună, măsurată bine, și nu mai scumpă ca marfa cea rea jidovească, căci e de însemnat, că jidani dela sate au marfă veche, stricată prin magazine, pe care o cumpără lesne și o vând cu prețul celei bune!

Când cineva vrea să deschidă bolta are să ceară informațiuni dela un boltaș creștin despre dobândirea »licenței« (îngăduinței). Dacă are licența, își pune în rînd casa în care vrea să vîndă și care e bine să fie ori cam la mijlocul satului, ori unde se întâlnesc mai multe drumuri, ori aproape de vre-o moară. Polițele, stelajele de marfă, poate să le facă pe sate fiecine.

La deschiderea unei bolte omul e bine să aibă ceva bani gata, căci cu bani gata totdeauna capeti marfa mai lesne. Cine nu are bani, pună-se în înțelegere cu un boltaș mare, ori cu vr'o prăvălie mare de consum, și capetă marfă și fără bani, dară, e drept, ceva mai scumpă.

Într'o boltă dela sate se ai de toate celea ce caută sătenii prin bolțile dela orașe.

Lucru de căpetenie e că, cu bani ori fără bani, dela cine cumperi să fie om cinstit, că

dacă nu te duce la ghiată. Negustorul începător e bine să cumpere tot cu cârticica, în care vînzătorul scrie prețul, ca omul să fie totdeauna în curat cu prețul, apoi când marfa o desface acasă, își înseamnă prețul cumpărării și spesele adusului, și dobînda ce și el vrea s'o aibă, ca să știe când vinde pînă unde poate suî ori coborî.

La strîini necunoscuți, de pildă măiestri ori lucrători veniți pe o vreme în sat, pe credit nu e bine să dea omul, decât doar' când stăpînul unde lucră stă bun, căci se cam perde, și negustorul rămîne cu banii scriși pe grindă! Dar' nici la de cei de sat, cari stau să mînce tot într'o zi, și să cumpere tot ce vîd, nu e bine a le da decât cu cumpet, pe cât socoți să fie destul și să poată plăti, căci marfa cumpărată și plătită la un an doi, nu aduce folos, mai bine lesne și des se poți vinde,

Marfă multă, cât știi că nu trece repede, nu e bine să aduni nici atunci, când ți-ar veni foarte lesne, căci marfa trecută, veche, n'are preț și se și strică. Mai bine mai puțină și bună, pe cât poate trece într'o lună ori două.

Cumpărătorilor trebuie explicat ce deosebire e între marfa română proaspătă și măsurată bine, și într'a strîinului, trecută de bătrînă și măsurată rău!

Purtarea negustorului să fie blîndă, binevoitoare și răbdătoare, și îndemnați într'una ca Român la Român să tragă!

Pentru cei-ce au urechi de auzit, și ochi de vîzut, le-am scris acestea din pățanie.

Isidor Saturn,
preot.

Revoluție între Unguri.

În comitatul Sabolciu, în Ungaria, poporul maghiar a pus mîna pe arme contra mai marilor din comitat. Și revoluția se întinde tot mai tare. S'au trimis cîteva regimente la fața locului. S'au întemplat împușcări asupra mulțimii, omorînd pe loc mai mulți dintre rîsvrațiți și rîvind un mare număr.

Oamenii sunt nemulțumiți cu stările de lucruri de azi. Cer drept de alegător pentru toți locuitorii țerii, și bogați și sîraci, cari au purtare bună (cum e în biserica gr-or. spre pildă); apoi pensiile să se șteargă! Un biet plugar îmbătrînit e oprit a merge la cerșit, domnii, zic rîsvrațiții, să aibă „pensii“ grase? Cer ștergerea gendarmeriei, căci ține țeara cîtane destule, facă astea paza de lipsă! Cer ștergerea „ștempelelor“ celor multe pe ori-ce

fleac de scrisoare; cer ștergerea cîsătoriei civile, ca bunii creștini să nu fie siliți a se lega întîi înaintea unor slujbași lumeni la casa satului, apoi naintea lui D-zeu, și cer ca tot omul să fie dator a avea o confesiune (nu neconfesionalitate cum legea lui Bánffy și Wekerle îngăduie); etc.

Guvernul e înspăimîntat. A luat mîsuri aspre. A oprit ori-ce adunare de popor. Și a trimis la fața locului comisari să facă aspre cercetări.

PACEA LUMII

Puterea Rusiei.

Nu e fără interes pentru cei-ce doresc să știe, pe ce picioare stă «pacea» lumii, și mai ales să înțeleagă la ce sfîrșit va ajunge această dragă de «pace», — să le arătăm, de pildă, ce putere armată are azi cea mai întinsă împărăție din Europa, Rusia, și ce face ea pentru îmbunătățirea armatei sale și pentru sporirea ei.

Urișa împărăție rusească nu mai e azi numai numericăste cea mai întinsă putere militară a globului pămîntesc, dar' ea și-a deservit armata și intelectualicește astfel, încît numai cei neștiutori o mai pot numi, ca odinioară, un «uriaș pe picioare de lut»! Bărbați harnici au stat timp îndelungat în fruntea acestei armate, lucrînd la deservirea ei, și azi armata rusească a luat o dezvoltare mare nu numai ca număr, ci și ca bunătate.

Au trecut și în Rusia vremurile cînd colonelii puneau pe hîrtie sute de soldați ce nici nu trăiau macar, dar' a căror plată și cheltueală de întreținere o luau, și vremurile cînd mereu se vesteau «focuri» în magazinele de fîn și de îmbrăcăminte, ca să vie banii de altele, și azi Rusia are o chivernisire militară care, după mărturia chiar a strîinilor, e destul de bună.

Ear' ca număr după datele cele mai noue, Rusia are azi în timp de pace, 36.000 de oficeri și 860.000 de oameni sub arme, deci în tot peste un milion și 200.000 de ostași.

Trupele din Rusia-europeană și cele din Caucaz erau pînă acum împărțite în 22 corpuri: în corpul de grenadierii din Moscova și 20 corpuri ordinare. Acum de curînd, Rusia își mai formă

2 corpuri, unul la Vilna, în apropierea Germaniei, și altul la Chiev, la fruntăriile Austriei!

La aceștia se adaugă armata teritorială (honvezimea) și rezervele, în număr de alte peste două milioane de oameni!

CORESPONDENȚA

Pomul de Crăciun în Deva.

— Mulțumită publică —

Deva, Ian. 1898.

Dle Redactor,

Avînd în vedere lipsele în care trăește poporul nostru de aici și pentru-ca copiii cei de tot sîraci să poată umbla și ei la școală și în timpul iernei, — în ajunul sîrbătorilor Nașterii Domnului, s'a constituit în Deva un comitet de dame care a pus în circulare o listă de contribuție pentru a cumpăra elevilor sîraci dela școala gr-or. rom. din Deva, haine ca dar de Crăciun.

Ca contribuenți binefăcători pentru «Pomul de Crăciun» au grăbit a-și da obolul lor binecuvîntat următorii:

»Reuniunea femeilor rom. din com. Hunedoarei« 5 fl., Susana Ciat 1 fl., Aurelia Dr. Hossu 2 fl., Ana Petco 1 fl., Lucreția Costa Nicoara 1 fl., Steiman Marta 2 fl., Schocander Otilia 50 cr., Mărioara Herbay 1 fl., Cornelia Pauer 1 fl., Valeria Pop 1 fl., Maria Muntean 1 fl., Anna Messonier 50 cr., Amalia Filimon 1 fl., Netti Pasc 1 fl., Maria Nicoara 1 fl., Catiția Ciontea 50 cr., Ioan Moțiu 2 fl., Francisc Hossu Longin 2 fl., Simion Horvat 2 fl., Ioan Șerban 2 fl., Dr. Nicolae Moțiu 2 fl., Alexandru Moldovan sen. 2 fl., Ioan Simionășiu 1 fl., Schuster Alexandru 1 fl., Petru Jara 1 fl., Loghin Ardelean 1 fl., Popoviciu Ignat 2 fl., Cutean Romulus 1 fl., Sabo Döme 1 fl., Keresztes Árpád 1 fl., George Almășescu 1 fl., Ioan Antal 1 fl., Nicodim Ardelean 1 fl., Zămanul 1 fl., Vărmașeanul 50 cr., I. V. Urzicean 50 cr., Giulai George 50 cr., Tovie Popa 50 cr., Iosif Lazarescu 1 fl., Corul bisericesc 2 fl. 50 cr.

E de nedescris bucuria școlărilor, cînd au vîzut Pomul cel frumos, așezat în mijlocul școlii, împodobit cu zăchăricale și cu luminițe și cu scîlpiri plăcute ochilor lor.

Hainele și celelalte obiecte s'au împărțit apoi Marți înainte de sîrbătoarea Nașterii Domnului și au fost provăzute cu ele 50 elevi.

De față a fost comitetul de dame, care a luat inițiativa pentru adunarea sumelor înșirate mai sus, apoi mai mulți domni, mult popor, cît sala școlii era îndesuită!

Părintele George Nicoara prin o cuvîntare pîrintească a îndemnat pe copii la iubirea științei și a învățaturii, ear' comitetului de dame i-a mulțumit pentru interesul și jertfa adusă în folosul micilor băieți.

În numele băieților ajutoarați primească susnumiții contribuitori și pe această cale cea

mai adîncă mulțămire, îndeosebi însă primească d-nele Elena Pop L. Hossu și Susana Ciat, cari au luat inițiativa pentru esmiterea listei de contribuție.

Toma Roșiu,
învîțător.

Pomul de Crăciun în Băița.

— Mulțumită publică —

Băița, Ian. 1898

Onorată Redacțiune,

La îndemnul mult stim. Doamne Anastasia Moldovan s'a făcut în Băița o colectă pentru Pomul de Crăciun al băieților dela școala gr-or. română.

Spre scopul acesta au dăruit următoarele doamne și d-șoare: Anastasia Moldovan 3 fl., Valeria Moldovan 2 fl., Georghina Drăgan 2 fl., Roza Perian 1 fl. 50 cr., Leontina Balășiu 1 fl. 50 cr., Ludovica Mûlbacher 1 fl. 50 cr., Valeria Ambrus 1 fl., Floarea Stanca 1 fl., Florentina Grădina 50 cr., Ana Stanca 50 cr., Maria Lazar 50 cr., Veronica Secerean 50 cr., Maria Drăgan vîd. 50 cr., Nina Golcea 50 cr., d-șoarele Nina Drăgan 1 fl. 80 cr., Roza Perian 1 fl. 50 cr., Lucreția Stanca 1 fl., Virgilia Lazar 50 cr., Prima societate a minelor de aur din Băița 15 fl., Nicolau Igna 2 fl. 50 cr., N. Zatosi 2 fl., Dumitru Moldovan 1 fl., Johan Wonner 1 fl., Dumitru Radu 1 fl., Isaie Moldovan 50 cr., Anastasia Moldovan 50 cr.

Din suma adunată s'au luat ca daruri pentru băieți: încălțăminte; năframe de cap pentru fetițe; Căciule pentru băieți; apoi mai multe feluri de cărți de cuprins moral și alte cărți folositoare. S'au mai cumpărat și portocale, zăchăricale, poame ș. a. din care fiecare băiat de școală a căpîtat cîte ceva spre marea sa bucurie.

Primească din parte-mi, în numele băieților împărțâți, atât doamnele, d-șoarele cît și domnii cari au binevoit a contribui la Pomul de Crăciun al băieților de școală gr-or. dela noi, cea mai călduroasă și recunoscătoare mulțămită.

Nicolau Igna,
învîțător.

Postărită politisătoare.

Simeria, la 4 Februarie 1898.

Onorată Redacțiune,

Ca la multe alte oficii postale, așa și la cel din Deva, este aplicată și o domnișoară ungaroaică.

Cum pe la oficiile postale, tren, etc. toți gulerății se cred în drept a «politisa» față de Români, silindu-și să vorbească în limba maghiară, crezînd că prin asta fac te miri ce mare serviciu «ideii» de stat național maghiar, — așa și domnișoara de care vorbesc, simte, se vede, în sine o «deosebită» chemare pentru lățirea limbii «patriotice», și pe toți cari nu sunt de nația ei și au de a face cu oficiul postal, îi incomodează cu patriotica sa «ambție». Așa mi-a făcut și mie nu de mult, avînd să dau o epistolă recomandată acolo.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Frasa nemuritoare.

I.

Contesa Mirabella, care avea un fel de boală să însoare lumea, cu toate-că ea fusese foarte nenorocită în cîsătorie, întîlnia în Olivier Dujardin, prietenul seu, un om cu totul în contra cîsătoriei. Și din pricina aceasta ea era desnădăjduită. Un tîner de 35 de ani, frumos și să rămînă neînsurat!

Olivier jucase o iarnă întreagă în saloanele contesei cu fete brune, blonde, roșii, cu vîduve grase, slabe, cu bogate și cu sîrace. Printre acestea, era o oare-care Lucia, care nu avea mai nimic de zestre, dar' o regină i-ar fi pismuit frumseța. Ear' Olivier era bogat pentru doi!

Contesa Mirabella pregăti o întîlnire a acestor doi tineri, în grădina ei, mare cât o... năframă de buzunar, lângă un basen cu pești roșii, sub o salcie plîngătoare.

În salon lumea juca, afară luna strălucia măreț. Lucia se pomeni ca »din întemplant« în grădina, în fața lui Olivier...

După cîteva cuvinte, ea zise că-i place melancolia sălciilor; el îi făcu complimente asupra frumseții sale.

— Uite! zise ea, pe o lună ca asta, sub tremurătura salciei pletoase, aș vrea să mi-se zică frasa nemuritoare: Te iubesc!

El nu răspunde nimic, îi oferî brațul și-o duse la muma sa.

II.

Cîsătoria nu s'a făcut. Olivier spusese contesei că are groază de frazele de roman, ca actorii: »te iubesc«!

Să lăsăm formele vechi; poți spune cu mii de alte cuvinte simțemîntul dragostei, fără vecînicul »te iubesc«, să ne spunem iubirea noastră în chip mai nou. S'ar putea zice... s'ar putea... Dar' știi eu? N'am fost nici-odată în halul ăsta... dar' dacă dracul ar vrea să-mă însor, aș putea spune astfel acest lucru.

După această vorbire, d-na de Mirabella se lăpîdă de gîndul să mai însoare pe Olivier. Cu toate astea...

Da, ea îl va însura curînd!

III.

Contesa Mirabella se gîndi că dacă Olivier era așa de rece, pricina era că nici una din învitatele ei, nu i-a plăcut așa de mult, cît să-l cucerească!

Nu mai avea decât un bal să dea, și se grăbi să caute noue jucătoare, cînd primi tocmai visita unei tinere vîduve, d-na Elena de Cièves, care era o prietenă din copilărie a lui Olivier.

De sigur dorința de a se mărita o aducea la d-na Mirabella, cînd ea intră și Olivier. Ișbit de această întîlnire neașteptată, Olivier fu foarte încîntat să găsească pe prie-

tena cu care se jucase în copilărie, așa de frumoasă.

Și în adevăr Elena era foarte frumoasă. Blondă și plină de eleganță. Bărbatul ei murise de patru ani.

Olivier nu încetă tot timpul de a o privi și cînd vol să plece, ea îi zise:

— Nu te mai însori, Olivier?

— Nu m'am gîndit la asta, zise el.

— Ai dreptate, dacă nu iubești, — răspunse ea.

D-na Mirabella voi să mai cerce încă odată cu Olivier.

IV.

În seara balului, Olivier, neastîmpărat, fu unul din cei dintîi care veni.

Elena nu venise. El o căută peste tot și se așeză aproape de ușa s'o vadă cînd vine.

El nu putea să-și mință lui însuși: era amoretat! Elena femeia pe care o visa închipuirea lui. Dar' nu-i va spune ca toți muritorii de rînd: »te iubesc«. Ea va înțelege de sine acest lucru.

Elena intră.

Ea era răpitoare în gîteala de bal.

Ea nu voi să joace întîi cu Olivier, care turburat de asta, gelos poate, se duse în grădina spre a nu o vedea cu altul la braț!

El se așeză pe o bancă sub salcia pletoasă, la lumina unei care se ascundeă câte-odată sub meri. Era în Martie și aerul era plin de vieața primăverii...

Se auzî fișitul unei rochii de mătasă și o mîna mică se puse pe umărul lui Olivier...

— Ei bine, prietene, ce rîutacios ești, să vîi să visezi la lună, sub o salcie plîngătoare cînd ești așteptat...

Elena suridea; el se sculă tremurînd.

— Dar' ce ai? urmă ea; îți e rău?

— Da... nu, zise el; eu?

— Spune ce ai?

— Nu aci, nu, nu aci!

— Pentru-ce? e grav?

— Da. Foarte grav!.. Îți voi spune... altă-dată.

— Mă neliniștești; te rog; eu sunt o veche prietenă și poți să-mi spui totul; spune, din ce îți vine turburarea asta?

— Nu... nu pot... așa vrea să-ți spui... Eleno! Oh, Eleno! așa vrea să-ți spui... dar' nu, — nu pot!..

— E o taină mare? aide, curaj!..

— O să rîzi...

— De ce?

— Nu... nu pot! Nu știu ce am astă seară; dar' nu găsesc ce ași voi să-ți spui...

— Încearcă.

El îi luă mîna tremurînd. Ea suridea mereu și se apropia mai mult de el.

— Să mergem! zise ea.

— Oh! Eleno! nu încă. Eu... și ear' stăt!

— Nu înțeleg... spune.

— Eu... eu... „Te iubesc!“ zise el sîrutîndu-i mîna...

D-na Mirabella izbutise!

Robert Castel.

Ca Român, fără gând de a «demonstra», am vorbit românește! Ea la toate vorbele mele românești, făcându-se că nu mă înțelege, îmi puneă întrebarea «hogy, hogy?»... la ceea-ce eu tot românește îi răspundeam, blând și cuvințios.

Infocata «patrioată» în cele din urmă totuși înțelegându-mă, a luat epistola și s'a apucat apoi de facerea recepsei.

Când însă mi-a întins recepșia, i-am spus de astă-dată ungurește, ca să se desmetecască mai iute, că vreau să pun epistola cu «retour-recepșia».

Auzindu-mă grăind ungurește, unde nu mi-s'a mâniat, dragă Doamne, foc, și a trântit pana pe masă și ca împunsă de șerpe a sărit de pe scaun și m'a întrebat că eu, care vorbesc așa de bine ungurește, de ce nu i-am spus din capul locului ungurește, că vreau să pun epistola cu retour-recepșia?

I-am răspuns «patrioatei» d-șoare că nu am vorbit ungurește pentru-că nu am vrut, și dacă mi aș vrea, nime nu mă poate silă, căci nu's dator!

»Dară trebuie să vorbești, îmi replică dînsa, fiindcă țeara aceasta în care ești și D-Ta, e țeară ungurească!»

»Nu ai știință curată despre țeara aceasta, d-șoară, i-am zis eu, deoarece țeara aceasta fiind locuită și de Români și încă de mulți, — e și țeară sau patrie și românească!»

Disputa aceasta, în care eu nu eram aplicat să mă dau înapoi, a curmat-o un domn, pe semne oficiar de postă și el, spunând d-șoarei postărițe să nu mai dispute!

Am eșit afară năcăjit, și întrebându-mă de unde până unde își iau nas până și niște fuste cari trăsesc din cruceri adunați dela noi, deci slugitori ai noștri ai tuturor, să se poarte așa față de noi, dăscăindu-ne și politisând «în oficiu»?

Nu i'a fost ei destul că eu, care nu sunt dator a vorbi limba zdrobită ungurească, m'am folosit totuși de ea, ca să-i fie mai ușor? În schimb încă ea să se dea de cătră pădure?

Față de astfel de șoviniști, un singur lucru ne poate fi folositor: să fim și noi tot așa de șoviniști, nevoind să îngăduim nici o fărîmătură din dreptul nostru omenesc și d-zeesc!

Romanus Romanorum.

Haremul Șah-ului.

Cea mai mare sərbătoare «națională» și cea mai însemnată zi în viața femeilor în Perzia, e ziua, în care, an de an, Șahul își alege pe acele fecioare, cari se-i formeze haremul său...

În ziua premergătoare trimișii stăpânirii iau în privire pe toate fetele de mărit din țeară.

Din toate ei aleg o sută, ear' din acestea apoi Șahul însuși își alege 25.

Deja asta se ia ca mare «onoare», se fi putut străbate prin frumșea și tinereță, în numărul celor 100 ce vor fi duse naintea împăratului.

El apoi alege pe cele 25, în urma cărora se închid tainicele uși ale tainutului harem, «iait!» de desfătări al puternicului Domn, pentru-ca apoi la anul să fie trimise cu mare «onoare» afară, spre a putea fi înlocuite cu altele nouă...

NOUTĂȚI

† **Aurel Suciu**, Alexandrina Suciu, născută baronesă Pop ca soție, cu fiica Stella, Petre Suciu, șef de secțiune al căilor ferate române, ca frate; slășiați de durere anunță trecerea din viață, după lungi și grele suferințe, a adoratului soț, tată și frate **Aurel Suciu**, avocat în Arad, întemplat în 2/14 Februarie a. c., în al 45-lea an al etății și al nouălea an al fericii sale căsătorii.

Trimitem din parte-ne condolențele noastre întristatei familii, și depunem o lacrimă ferbinte pe mormântul bunului Român, ce a suferit, alături de falnici tovarăși și în grele vremuri, martiriu pentru sfânta cauză națională a poporului român din această patrie. Cerul odichnească-l în pace!

AVIS ABONAȚILOR. Acesta e cel din urmă număr ce se mai trimite celor-ce nu și-au plătit abonamentul, sau cel puțin restanța pe anul trecut, cerându-ne foaia și mai departe.

Comitetul «Reuniunii femeilor române din comit. Hunedoare» vestește pe stimabilele femei cari au trimis țesături și lucruri de mână spre a fi trimise la Viena, că în curând își vor primi banii pentru acelea cari s'au vândut, sau, cari nu s'au putut vinde, își vor primi lucrurile însăși.

Noul protopresbiter gr.-or. al Hațegului, dl **Tit Vespasian Gheaja** va fi întâmpinat Sâmbătă în 14/26 Februarie 1898 la 1 oră d. a. la gara din Subcetate, din partea clerului și a poporului tractual, ținând cuvântarea de binevenire parochul **Avram Stanca** din Petroșeni. În oraș va fi întâmpinat de comitetul parochiei și salutat de părintele **Ambrosiu Bersan**. La biserică epitropii îi vor preda cheile, după care va urma rugăciunea de sara. Duminecă, după serviciul divin, banchet.

Sinodul protopresbiteral gr.-or. al Orăștiei este convocat pe Joi în 19 Februarie st. v. la 11 ore în școala română din loc, ear' comitetul protopresbiteral e convocat pe 12 a l. c.

Mare nenorocire în Vaideiu. Luni seara pe la 1/8 ore a izbucnit un foc din șura lui Adam Botta din Vaidei, și cu iuțală mare în 1/2 oră a prefăcut'o în cenușă. Dar' ce e mai trist în această întâmplare, e, că bietul om, dimpreună cu ginerelul său au năvălit înspăimântați spre a mântui vitele din grajd. Însă în grajd, până să deslege vitele, focul i'a cuprins, și nenorocitul învăluit în flăcări și fum, nu a mai știut pe unde să iasă, ci a căzut înădușit la pământ, de unde nu l'a mai putut mântui nimenea, ci a ars, prefăcându-se în scrum, dimpreună cu 3 vite ale sale. După dînsul au rămas 6 copii, dintre cari 3 mînoreni; unul e la preparandia din Oradea-mare în anul al II-lea.

Paguba se urcă la 500 fl. v. a. Tot satul a fost adânc mișcat de crunta nenorocire.

O intrunire de măestri și sodali, români, a avut loc Sâmbăta trecută sara în ospătăria d-lui **A. Cristea** din loc, împreună fiind cu petrecere și având o reușită foarte bună. E de dorit ca sodalii și măestrii români să se adune cât mai des pentru a mai schimba păreri între sine și a se îmbărbăta unii pe alții închegându-se tot mai bine în orașul nostru.

Postă la Buceși. Direcția postelor a hotărât că și în comuna Buceși (în comitatul nostru) să deschidă oficiu postal.

Pentru tineri gimnasiști. Dela «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român» e de conferit, începînd cu anul școlar 1897—98, un stipendiu de 20 fl. din fundațiunea «*Băsoa*». La acest stipendiu pot concura acei tineri gimnasiști români, cari s'au născut în Munții-Apuseni sau în fostul district al Năsăudului. Cererile, provăzute cu atestat de botez, testimoniu școlar de pe semestrul I. al anului școlar 1897—98 și cu atestat de paupertate, să se înainteze comitetului central în Sibiu (Str. Morii Nr. 8) până la 1 Martie n. a. c.

Podul peste apa Geoagiului în Geoagiu, unde trebuia totdeauna trecut prin apă (în mijlocul comunei), va fi gata în timp de-o lună.

Intărirea iliei contra potopului ce aproape an de an îl face. *Murșul* acolo, este aproape de... pertractare. Cerându-se ajutorul ministerului de agricultură pentru regularea țărmurilor răvășitori de potop, ministerul a primit să supoarte a patra parte a cheltuielilor, celelalte să le poarte cei pe cari îi privește. Cheltuielile laolaltă, după socotelile făcute, urcă la 21,325 fl. 97 cr., din cari ministerul ia asupra-și 5331 fl. 49 cr., restul cade pe comună. Să pornesc în curînd pertractări cu cei interesați pentru aflarea chipului cum să se scoată și acești bani, și atunci să se începe lucrările. Pîn'atunci însă, mai poate veni, în dragă voe, cel puțin un potop încă.

Post vacant de notar e în Călan (Puzta-Kalán). Să înainteză cereri până la 28 Febr. Venite fixe 700 fl. Alegerea va fi în 2 Martie n.

«Scădere de dare»... În urma anului rău economic, ministerul a hotărât scăderea dării comunelor atinse de nenorocirea economică. S'a scăzut și la mai multe comune din comitatul nostru. Decât că e mai mult o vorbă goală: se iartă dări de acelea cari și așa n'ar mai avea dela cine le scoate...

Producție teatrală în Boholt. În comuna Boholt (lângă Deva) se arangiază în favorul bisericii o producțiune teatrală, Sâmbăta în 7/19 Februarie a. c. în sala școlii gr.-or. rom. Se va juca piesa: «*Sărăcie lucie*», comedie într'un act, de Iosif Vulcan. Diletanți sunt toți feciori juri din popor. Invitări separate nu se trimit, deci pe această cale sunt poțitiți toți binevoitorii acestei prime încercări. Începutul la 6 seara.

Reparări de drumuri comitatense se vor face, îndată-ce pregătirile de lipsă și planurile ingineresti vor fi gata, pe următoarele locuri: Dela Geoagiu la Almașul-mare, zidire de nou

a drumului; dela Hațeg la Hunedoara zidire din nou; pe drumul ce duce dela Cerna-Chesterur peste Bârcea-mare la Uroi, să va tăia dealul dela Biscarea; dela Turdaș peste Dênc la Bretea, să va repara la Dênc; dela Iscrioni peste Lupeni la Uricani, încă să va repara drumul earăși.

Moarte. **Ioan A. Macaveiu**, tiner din Munții-Apuseni, student universitar, a încetat din viață la Arad, în etate de abia 19 ani. Fie-i țărina ușoară.

— **Ena Koncza n. Popovici** de naștere din Hunedoara, soția dlui notar din Balșa, a încetat din viață în 12 Febr. n. lăsând în urmă-i doi fii mici.

Serată literară-musicală arangiază universitarii români din Cluj în 14/26 Februarie a. c. în sala hotelului «Central». După producțiune urmează dans. Venitul curat e destinat pentru *ajuturarea tinerilor universitari lipsiți de mijloace*.

Balul din Petroșeni dat în favorul bisericii gr.-or. române la 5 Febr. n., a avut o reușită foarte frumoasă. Bine cercetat de toți fruntașii orașelului. Au încurs 218 fl. 70 cr din cari detragându-se cheltuelile de 94 fl. 24 cr., a rămas un **profit curat de 124 fl. 46 cr.**, în favorul bisericii. În numărul viitor publicăm scrisoarea ce am primit'o despre acest bal, pentru numărul de față prea târziu.

Bani aruncați lui... Hirsch Adolf. Fisolgabirul din Petroșeni e om «galant» față de Hirsch Adolf, jidan din Deva, care tipărește și foaia «*Hunyad*». Ca să dea cu ori-ce preț bani jidanului, publică concurs pentru postul de notar la Vulcan. Și îl dă spre publicare de 3 ori. Scopul publicărilor repetite e, că de nu l'a văzut cineva întâia-dată, să-l vadă a doua-oară, de nu a doua, să-l vadă a treia-oară, și tot să aibă și el vreme a înainta eventual rugarea Fisolgabirului Buda însă publică concurs, că rugările pot fi înaintate până în 10 Febr., ear' aceasta se vestește celor interesați prin o foaie ce e tipărită în — 12 Februarie!..

Balul român din 10 Febr.

Reușit mai bine decât se credea, balul a fost un bun privilegiu pentru a întruni earăși la un loc, cu veselie, o frumoasă cunună de inteligință atât din Orăștie cât și din jur.

Costumul național a fost reprezentat prin vre-o 6 dragălașe dame.

Concetățenii Sași din Orăștie au luat parte în număr frumos, ca și alte-dăți.

Deasemenea d-nii ofițeri din loc, în frunte cu dl locotenent-colonel **Pöhlig** și major v. **Petrovici**, s'au presintat în număr frumos.

Ear' jurul, de tot bine reprezentat.

Eată anume de unde și pe cine am putut însemna în fugă: Din Deva dl Fr. Hossu-Longin cu doamna, presidenta «Reuniunii femeilor rom.» în favorul căreia s'a dat balul, apoi dl preot George Nicoară, dl Șerban cu d-na, d-na C. Ardelean cu d-șoara, dl Toma Roșu; Hațeg: d-na Șarlota Baci (într'un splendid costum), dl Dr. G. Suciu; *Săcărêmb*: dl P. Piso cu d-na și d-șoara; *Dobra*: dl Adam Leșnican cu d-na; *Gurasada*: dl notar Dragomir cu d-na; *Leșnic*: dl preot Popovici cu d-șoarele; *Băița*: d-na Irhașiu, dl N. Stanca și d-na Hermina Stanca; *Zlatna*: dl L. Giurca; *Geoagiu*: dl Vasile Botean; *Bozeș*: dl notar C. Cristea cu d-na; *Orade*: dl I. Ardelean; *Cugir*: d-na Crișan cu d-șoara, d-na Nicoara (în costum), d-șoara Bratu, dl Recei, dl Cincora; *Romos*: dl notar N. Dubleş cu d-na; *Șibot*: d-na Friedmann cu d-șoara; *Grădiște*: dl Romoșan cu d-na și d-șoarele; *Orăștioara*: d-na Riebel cu d-șoara; *Dêncul-mare*: dl preot Teacoi cu d-șoara; *Beriu*: dl I. Margita etc.

Din Orăștie, am văzut pe d-nele: Balogh, Dr. Popu, Graffius, Zeitler, I. Muntean, Schelker, Corvin sen., Eisenburger, Belei, Antoni, Corvin iun, F. F. Widmann, Baci, C. Schuleri, Barițiu, S. Vlad; Csősz, Antoni, Moța, Amlacher, Schun, Wolff, Bartha, Procinkievitz, Vegner.

Ear' *domnișoare* au fost peste tot: Antoni Hermina, Amlacher, Agata Ardelean, Miți Baci, Lucreția Belei, Bartha, Bratu (Cugir, în costum); Veturia Corvin, Csősz Jolán și Erzsi, Valeria Crișan, K. Cernovicz, Lucreția Eli, Friedmann (Șibot), Furka Vilma, Graffius Hermina, Leontina Muntean; Silvia Piso (Săcărêmbu), Sinefta, Victoria și Maria Popovici (Leșnic, toate în costum), Vilma Riebel (Orăștioara), Gizela și Ioana Romoșan (Grădiște), Schelker Selma, Schulleri Elsa, Schuhn, Valeria Teacoi (Dêncul-mare), Wolf H., Zeitler Mausl, etc.

Natural că unde a fost atăta lume adunată, de aproape și de departe, a fost și veselie, tinerească veselie, adunată de aproape și de departe la un loc, și o petrecere se o tot doreștil!

La valsul al doilea damelor s'au presintat mici buchete de flori naturale.

S'au făcut și suprasolviri. Cu totul a încurs 236 fl. 21 cr. Spesele au fost 180 fl. 88 cr. A rămas un profit curat de 55 fl. 33 cr. care s'a și trimis comitetului «Reuniunii fem. rom.» la Deva.

FEL DE FEL

Bogății în gunoiu. O foaie din Londra a făcut socoata acelei bogății pe care o află orașul în gunoiul de pe stradele sale. În anul trecut, curățind ulițele, au găsit peste 60,000 fl. numai aur, argint și aramă perdată, adecă inele, cercei, bani, etc; 25,000 hârtii de bancă (unde se umblă ca în Londra cu hârtii de bancă deci se și perd!); 60,000 în acții de-ale drumurilor de fer; 68 oroloage de dame, 6 de bărbați, 220 inele, 134 ace de cravate, 600 brățare, 6 rënduri de dinți (de cei făcuți), 18,000 fotografii, 98 ochianuri, etc. Afară de aceea au adunat cu gunoiul, hârtie de 7000 fl., piele de 600 fl., sticlă spartă de 1200 fl., zdrențe de 2000 fl. etc. Eată o întreagă bogăție!..

POSTA REDACȚIEI.

D-lui **I. B.** în *B.* Cele scrise despre planurile fruntașilor comunei frumoase R., acum ar fi prea timpurii. Te rugăm să ne scrii când vor fi câștigat deja și poporul pentru planul frumos al dumnealor, și împreună vor fi luat hotărârea de-a-l intrupa. Atunci cu plăcere dăm loc astorfel de cuvinte de laudă.

D-lui **I. H.** în *Boh...* Nu știm cum a rătăcit, căci deși a fost pusă la postă destul de timpurii, scrisoarea ți-a sosit numai după apariția numărului trecut. De aceea abia apare și ea în cel de față.

D-lui **G. Seremat** în *Dognășka*. La noi nu se află cataloage. Cere dela «Tipografia» din Sibiu.

D-Sale **I. H. E.** în *V* Nu se poate publica, fiind tot lucrul de neînsemnatate pentru obștea cetitorilor. Cui nu i-se poate întâmpla așa ceva, mai a'es pe sate?

Pentru redacție responsabil: **Petru P. Barițiu**.

Convocare.

Membrii asociațiunii de anticipațiune și credit «**HATIEGANA**» sunt invitați a se înfățișa la a

X-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea în 22 Martie 1898 st. n. la 10 ore înainte de amiază, în localitatea institutului în Hațeg.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării generale prin președinte.
2. Alegerea unui secretar ad-hoc și doi scrutinatori.
3. Raportul direcțiunii și al comisiiunii de supraveghiere pe anul de gestiune 1897, precum și propunerile acestora și decidera asupra lor.
4. Alegerea membrilor comisiiunii de supraveghiere pe un period de 3 ani, până la adunarea generală ordinară din 1901.
5. Desemnarea foilor pentru publicarea afacerilor asociațiunii.
6. Eventuale propuneri (§. 72 din statute).
7. Dispozițiuni pentru verificarea protocolului.

Dacă la adunare n'ar participa membri în număr cererut de statute, se va ținea altă adunare la 31 Martie 1898 st. n. la 10 ore a. m. în localitatea institutului, când fără privire la numărul membrilor prezenți se vor lua concluse.

Din ședința consiliului administrativ al asociațiunii de anticipațiune și credit «**Hatiegana**», ținută în 17 Februarie st. n. 1898.

Bontescu Mihály,
director.

Iulius Popovits,
membrul cons. adm.

Nr. 240—898, adm.

(308) 1—1

Publicare de licitațiune.

Prin care din partea subscrisei primării comunale se aduce la cunoștință publică, că în 1-a Martie a. c. la 10 ore a. m., se va vinde pe calea licitațiunii publice ce se va ținea în comuna **Vinerea, lemnul de gorun și de cer**, aflător în pădurea de pe hotarul Vinerei numită «*Valea-Cerului*», de pe un teritor de 18 jugere în grosime de 8—18 țoli.

Prețul strigării este 6000 fl.; dela care sumă viitorii de a licita, au a depune ca vadiu 10% în bani gata, la mâna primarului comunal, înainte de începerea licitațiunii.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria comunală în orele oficioase.

Vinerea, în 14 Februarie 1898.

Primăria comunală:

Ioan Iosif, primar.

Szám 303—1898

(310) 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hirrē teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíró-ság 1897. évi 1428 számú végzése következtében Dr. Moldovan Silvius ügyvéd által képviselt „Ardeleana” hitelintézet végrehajtató javára Licsezk Niculae és társa végrehajtást szenedettek ellen 175 frt s jár erejéig 1897. évi márczius hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján letoglalt és 330 frtra becsült ökrök s tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járás-bíróság 303—1898 p. sz. végzése folytán végrehajtást szenedettek lakásán Perkászon leendő eszközésére 1898. évi márczius hó 3-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Szászvároson 1898 február 12-én.
Reindler József,
kir. járásbíróági kiküldött.

Szám 1678—1897, bvghtó.

(309) 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírrē

teszi, hogy a dévai kir. járásbírósnak 1897. évi 7793 számú végzése folytán Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Ardeleana szászvárosi hitelintézet végrehajtató javára Popa Angyel és társai végrehajtást szenedettek ellen 201 frt. tőke és járulékaik erejéig elrendelt 1897. évi november hó 9. napján foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 642 frtra becsült lovak, szarvas marha, széna és sertések-ből álló ingóságok a 201 frt. tőke, ennek 1895 július hó 28-tól járó 6% kamata és eddig összesen 47 frt 52 kr. tevő költségeknek felhajtására a korábbi és későbbi foglaltatok javára is nyilvános árverés útján eladának.

Mely árverésnek a dévai kir. jbnak 11158 sz. kiküldését rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Vormágán Popa Angyel és Filimon házánál leendő eszközésére 1898-ik évi márczius hó 1-ső napjának délelőtt 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árve-résen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladadni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Déván 1898-ik évi február hó 12-én.

Rubner Antal,
kbvégrehítő.

(305)

„ZLAGNEANA”

2—5

institut de credit și economii, societate pe acții în Zlagna (Zalatna)

și-a început activitatea la 7/19 Ianuarie 1898 și deocamdată face următoarele operațiuni:

- a) primește depuneri spre fructificare după cari solvește 6% interese;
- b) excomptează cambii cu cavenți;
- c) acoardă împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți și pe hipotecă.

Oarele de birou în fiecare zi sunt dela 9—12 a. m.

Direcțiunea.

„CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA”
SOCIETATE PE ACȚII

- Primește depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:
1. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu 5%.
  2. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 3 luni cu 5 1/2%.
  3. Depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere cu 6%.

Permițând starea cassei, depunerile se replătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin societate. Regulamentul special pentru depuneri, la cerere se trimite ori-și-cui gratuit. Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se resolvă cu reîntoarcerea ei.

(291) 2—

DIRECȚIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea”
SOCIETATE PE ACȚII

PUBLICAȚIUNE.

Direcțiunea institutului de credit „Szászvárosi takarékpénztár” societate pe acții, aduce la cunoștință publică, că din 16 Februarie a. c. începând ridică interesele după depunerile permanente ale reuniunilor, școalelor, comunelor și peste tot a corporațiunilor morale, mai departe după capitalele pupililor, precum și a privaților, dacă se vor lăsa spre fructificare timp mai îndelungat, la 5 1/2%

Dările după aceste interese se vor solvi și mai departe de institut. Informațiuni mai deaproape se pot afla la direcțiunea institutului.

Orăștie, la 4 Februarie 1898.

(306) 2—2

Direcțiunea.

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Nr 10/1898

Convocare.

(296) 4—

P. T. acționarii institutului nostru prin presenta se invită la a

XII-a adunare generală ordinară

ce se va ținea în localul institutului în 24 Februarie st. n. 1898 după amezai la 2 ore, cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul anual al Direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Statorirea bilanțului anual.
4. Votarea absoluturului pentru gestiunea anului expirat.
5. Impărțirea profitului curat.
6. Programa, planurile și preliminarele referitoare la zidirea caselor din Strada Tîrgului.
7. Alegerea alor 3 membri în Direcțiune pe un nou period de 5 ani.
8. Eventuale propuneri insinuate conform §-lui 28 din statute.
9. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, să binevoiască a-și depune acțiunile la cassa institutului conform prescrișelor §-lui 20 din statutele societății.

Din ședința plenară a Direcțiunii, ținută la 21 Ianuarie 1898.

Iosif de Orbonaș m. p.,
președinte.

Dr. Ioan Miha m. p.,
director executiv.

Contul Bilanțului.

Active.		Pasive.
Cassa în număr	13980 02	Fonduri proprii:
Efecte publice	45668 —	Capital social încurs 206.000—
Efectele fondului de pensiune	11344 16	Fond de rezervă . 76677-56
Efectele fondului de zidire	22907 81	Fond de pensiune . 11344-16
Împrumuturi pe cambii cu garanți	488090 30	Fond întru acoperirea
Împrumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară	224815 —	perderilor 9565-56
Împrumuturi pe ipotece	184475 15	Fond de zidire . . 23019 72
Împrumuturi pe oblig. cu cav.	143553 88	Interese anticipate pro 1898 . . . . .
Realități 33283-15	1118 —	Avansuri dela banca austro-ungară . 21700—
după amortisare 283-15	33000 —	Cambii reescomptate 89915—
Mobilier 503-95	453 55	Depuneri spre fruct. 721180-92
după amortisare 50-40	32026 60	Dividende neridicate 78-21
Diverse conturi debitoare și interese restante	1201432 47	Diverse conturi creditoare 2154 80
		Profit curat 28162 99
		1201432 47

Contul Profitului și Perderilor.

Spese.		Venite.
Interese: pentru fondul de rezervă 2799-66		Profit transportat din anul trecut 592 40
Inter. pentru depuneri spre fructificare . . . 38305-82		Inter. dela împr. pe cambii cu garanți . 41943-64
Inter. pentru cambii comptate 5775-68		Inter. dela împr. pe camb. cu acoperire hipotecară 18478-55
Inter.: pentru cont-courant 44 25	46925 41	Inter. dela împr. pe ipotece 16081-21
Spese pentru salarii și marce de presență . 8129-30		Inter. dela împr. pe obligat. cu cav. . 12380 28
Spese pentru chirie, porto, tipăr., diverse 2489 65	10618 95	Inter. dela împr. pe efecte publice 92-64
Contribuțiune directă 3873-63		Int. dela efecte pub. 1805-60
Contrib. de 10% la int. dedep.și competență de timbru 3917-27	7790 90	Provisiuni 96 41
Amortisare din realități 283-15	333 55	Chirie 2361 07
Amortisare din mobilier 50-40	28162 99	
Profit curat	93831 80	
		93831 80

Orăștie, la 31 Decemvrie 1897.

Iosif de Orbonașiu m. p., N. Vlad m. p., Dr. Miha m. p., Romul Nicoară m. p.,
membru în direcțiune membru în direcțiune. director executiv. contabil.

Subsematul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Orăștie, la 27 Ianuarie 1898.

Const. Baicu m. p. Ioan Lazaroî m. p. I. Branga m. p.